

NÖROLOJİK GELİŞİM

Öğr. Gör. Dr. Gül KADAN

Çocuk nörolojisi, çocuklardaki beyin, omurilik, sinir ve kas hastalıklarıyla ilgili bir tıp uzmanlık alanıdır. Çocuk nörolojisi, gebelikten erişkin yaşa kadar çocuğun gelişim sürecini etkileyen olumsuz etkileri saptayıp, bu durumların tedavi ve rehabilitasyonu ile ilgilenir. Çocuk gelişimi dinamik bir olaydır.

Çocuk Nörolojisinin İlgili Alanları

- Çocukların bedensel ve zihinsel olarak sağlıklı büyümesi ve gelişmesi
- Beyin ve sinir sisteminin doğumsal ve gelişimsel bozuklukları
- Çocuklarda bedensel ve zihinsel engellilik, zeka- duyu ve algı bozuklukları
- Zeka gerilikleri tanı ve tedavi yaklaşımları
- Çocuklarda hareket ve yürüyüş bozuklukları
- Çocukluk çağı inmeleri
- Ateşli ve ateşsiz havaleler
- Bayılma (Senkop)
- Çocuklarda epilepsi (Sara)
- Çocukluk çağı kas hastalıkları
- İstemsiz hareketler (tik, tremor vb.)
- Hareket bozuklukları
- Nefes tutma (katılma) nöbetleri
- Çocuklarda baş ağrıları, baş dönmeleri
- Gece işemeleri- idrar kaçırma- gece korkuları

İlgi Alanları

- Yaşaya uygun nörolojik gelişim sorunları
- Yürümede gecikme
- Hipotonik bebekler (SMA)
- Konuşma gecikmesi
- Otistik şikayetler
- Öğrenme ve okul sorunları (Dikkat sorunları)

Şuur değişikliği veya tekrarlayan ataklar Şeklinde seyreden durumlar

- Ateşli havaleler
- Bayılma
- Katılma
- Baş ağrısı

Doğum döneminde veya gebelikte gelişen sorunlar:

- Zor doğuma bağlı beyin hasarları: Serebral Palsi (CP), spastik veya hipotonik felçler
- Erken doğuma bağlı hasarlar (Spastik diaprezi, tetraparezi)
- Doğumda kol sinirlerinin hasarı (Brakial pleksopati)

Güçsüzlük ve dengesizlik

- Kas hastalıkları (Duchene kas distrofisi)
- Sinir tutulumları (Guillain Barre sendromu, Charcot Morrie Tooth sendromları)
- Ataksiler

Görüntüleme (MRI, BT, US) ile saptanan durumlar

- Hidrosefali (Beyinde su toplanması)
- Beyinde kistler (Araknoid kist)
- Beyin tümörleri
- Beyin kanaması, anevrizma
- Omuriliğin doğumsal anomalileri (Spina bifida)

Hareket bozuklukları

- Tikler (basit tikler veya Tourette sendromu)
- Distoniler (Kontrol edilemeyen düzensiz kasılmalar)
- Kore- atetoz (istem dışı hızlı veya kıvrılma şeklinde hareketler)

Davranış bozuklukları: Bunlar daha çok psikiyatrik konular olmakla beraber ek sorun olarak görülebilir.

- Hiperaktivite/ Dikkat eksikliği
- Sosyal uyum sorunları
- Takıntılar

Genetik veya metabolik sorunlar

- Tiroit bezi sorunları
- Aminoasit metabolizma bozuklukları (Fenilketonuri)
- Organik asit metabolizması sorunları
- Kromozom anomalileri (Down sendromu)

Çocuklarda nörolojik problemler akut-ani ortaya çıkabilir, durağan veya ilerleyici olabilir, düzelme ve bozulmalarla seyredebilir. Tekrarlayan hastalıklar çocukluk çağının en yaygın nörolojik hastalıklarıdır. Bunlar:

- Havale nöbetleri
- Katılma nöbetleri
- Migren türü baş ağrıları
- Bazı nadir metabolik hastalıklar ve kas hastalıklarıdır.

Çocuk nörolojisi bu sorunları tanımlar, gereken tıbbi ve destek tedavilere yardımcı olur.

Kaynaklar

Çavuşoğlu, H. (1997). *Çocuk sağlığı hemşireliği*. (3. Baskı). Ankara: Bizim Büro Yayınevi.

Dervent, A. (2015). Çocuk nörolojisinde tanımlar ve hastalıklara genel yaklaşım. A. Dervent, S. Ayta, Ö. Çokar ve D. Uludüz (Editörler). *Çocuk ve ergenlerde nörolojik hastalıklara yaklaşım*. İçinde (s. 8-13). Ankara: Türk Nöroloji Derneđi.

Yalaz, K. (2018). *Temel gelişimsel çocuk nörolojisi*. (2. Baskı). Ankara: Ankamat Yayınları.